

OSVIETENSTVO

- **myšlienkové a kultúrne hnutie 17. a 18. storočia**
- začalo v Anglicku
- najviac sa rozšírilo vo Francúzsku, kde spustilo revolúciu

ZNAKY (ČRTY) OSVIETENSTVA:

1. boj proti nevedomosti a predsudkom
2. podpora vzdelania
3. dôveru v ľudský rozum
4. odmietanie cirkevných dogiem
5. hľadanie Boha v prírode
6. rozvoj vied, najmä prírodných (napr. botanika, anatómia, chémia)

ANGLICKÍ OSVIETENCI: **J. Locke** („Lok“), **I. Newton**

FRANCÚZSKI OSVIETENCI: **J. J. Rousseau** („Rusó“), **D. Diderot** („Dideró“)

NEMECKÍ OSVIETENCI: **I. Kant**, **B. Spinoza**

- Najvýznamnejšia skupina osvietenecov – tzv. **ENCYKLOPEDISTI** -> francúzski filozofi a vedci. Vytvorili dielo **ENCYKLOPÉDIA** = **Racionálny slovník vied, umení a remesiel**.
  - monumentálne dielo, ktoré obsahovalo kapitoly z: filozofie, prírodných vied, techniky, spoločensko-vednej problematiky, medicíny a praktické návody k remeslám
  - napísaná jednoducho, aby jej rozumeli všetci
  - 36 zväzkov
  - neskôr musela byť vydávaná tajne (namierená proti názorom cirkvi a feudalizmu)
- Hlavný redaktor: *Denis Diderot*
- Spolupracovníci: F. Voltaire („Voltér“), Ch. de Montesquieu, Condillac, Holbach, Turgot, d’Alembert

„COGITO ERGO SUM“ -> **„Myslím, teda som.“** (R. Descartes)

„SAPERE AUDE!“ -> **„Maj odvahu používať vlastný rozum!“** (I. Kant)